

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
Інститут промислових та бізнес технологій (ІПБТ)
Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ), м. Дніпро
Українська асоціація управління проектами «УКРНЕТ», м. Київ
Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)
Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ
Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ
Одеський національний морський університет (ОНМУ), м. Одеса
Честоховський політехнічний університет, Польща
Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska Rzeczpospolita, Польща;
Вища економіко-гуманітарна школа (WSEH) м. Бельсько-Бяла, Польща
Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, (WSZOP), Польща
Університет в Мішкольце, Угорщина
Інститут підвищення кваліфікації, Будапешт, Угорщина
Вища школа менеджменту у Варшаві, (WSM), Польща
Astana IT University, Kazakhstan
за підтримки:
Центр Українсько-європейського наукового співробітництва
Видавничий дім «Гельветика»
Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ **за матеріалами**

V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,
23-24 березня 2023 р.

ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2023

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,**

23-24 березня 2023 р.

**ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2023**

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Конференція запроваджена МОН України, лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України № 21/08-53 від 19.01.2023 року у розділі III. Інтернет-конференції за № 6 у переліку.

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ»: збірник наукових праць за матеріалами V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (23-24 березня 2023 р.). УДУНТ, УКРNET, НДІВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2023. 730 с.

У збірнику наукових праць наведені матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансферу технологій». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проєктами, а також студентів.

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

- © Український державний університет науки і технологій, 2023
- © Українська асоціація управління проєктами, 2023
- © Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2023
- © Колектив авторів збірника, 2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- ПРОЙДАК Ю.С.** – голова, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ);
- БУШУЄВ С.Д.** – співголова, президент Української асоціації управління проектами «УКРНЕТ», доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Київського Національного університету будівництва та архітектури;
- ДОРОШЕНКО О.Ф.** – співголова, канд. юридичних наук, директор Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;
- ПЕТРЕНКО В.О.** – заступник голови, доктор технічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ, модератор конференції;
- ДОРОЖКО Г.К.** – заступник директора НДІВ НАПрН України, кандидат технічних наук, доцент, модератор конференції;
- МОЛОКАНОВА В.М.** – доктор технічних наук, професор кафедри системного аналізу та управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; модератор конференції;
- КОРОГОД Н.П.** – кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ;
- ВІХЛЯЄВ М.Ю.** – доктор юридичних наук, професор, директор Центру Українсько-європейського наукового співробітництва;
- ПЕРЕРВА П.Г.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», професор університету в Мішкольце (Угорщина), модератор конференції;
- КОБЄЛЄВА Т.О.** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут» модератор конференції;
- ЗАВГОРОДНЯ О.О.** – доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародна економіка і соціально-гуманітарні дисципліни ІПБТ УДУНТ;
- ЛАПКІНА І.О.** – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління логістичними системами і проектами Одеського національного морського університету;
- КОЗЕНКОВ Д.С.** – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри управління та адміністрування УДУНТ;
- ЮРЧИШИН О.Я.** – кандидат технічних наук, доцент, директор Департаменту інновацій та трансферу технологій НТУ України «КПІ імені Ігоря Сікорського»;

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

S. BUSHUYEV, N. BUSHUIEVA, D. BUSHUIEV, V. DUSHUIEVA INSPIRATIONAL PROJECT MANAGEMENT IN THE CIRCULAR ECONOMY ENVIRONMENT.....	19
V.O. CHEREPANOVA, O.I. PODREZ, P.G.PERERVA MANAGEMENT OF INTERNATIONAL PROJECTS USING THE AGILE METHOD.....	25
M.YU.GLIZNUTSA, I.V.DOLYNA, P.G.PERERVA FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF AN INNOVATIVE PROJECT.....	31
U.YU.HARNA, T.O.KOBIELIEVA, P.G.PERERVA PRICE EFFICIENCY OF THE IMPLEMENTATION OF A STRATEGIC PROJECT FOR A TRANSPORT ENTERPRISE.....	36
TETIANA HILORME STAKEHOLDER MODEL IN THE MANAGEMENT OF ENERGY EFFICIENCY PROJECTS.....	42
O.O. KHODYRIEVA, V.G.DYUZHEV, P.G.PERERVA RISK RESEARCH USING THE INTERNATIONAL AGILE PROJECT MANAGEMENT METHODOLOGY.....	47
A.V.KOSENKO, P.G.PERERVA THE ROLE OF INNOVATION IN THE PROJECTMANAGEMENT FARM.....	52
D.YU.KRAMSKOY, D.O. POBEREZHNYI, P.G.PERERVA FEATURES OF TASKS MANAGERA INNOVATION AND INFORMATION.....	56
K.S. MEKHOVYCH, E.S.MEKHOVYCH, P.G.PERERVA METHODOLOGICAL ESSENCE OF THE INNOVATIVE PROJECT.....	61
I.O.NOBYK, S.A.MEKHOVYCH, P.G.PERERVA RULES FOR SUCCESSFUL MANAGEMENT OF GLOBAL INTERNATIONAL INNOVATION PROJECTS.....	66
VARVARA PITERSKA DEVELOPMENT OF RISK MANAGEMENT MECHANISMS IN PROJECTS OF FREIGHT FORWARDING.....	72

КУЛИК В.О., ПЕТРЕНКО В.О., МЕНЕНКО В.К. АУТСОРСИНГ В ІТ-ПРОЄКТАХ.....	236
МАКАРУК К.Ф. (науковий керівник зав. каф. ГУБАРЄВ С.В.) ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ.....	246
САВЧУК Л.М., УДАЧИНА К.О. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЧАСОВИХ РЯДІВ ПОКАЗНИКІВ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	250
ТУПКАЛО В.М. ПРОЦЕСНО - ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ДО СИНТЕЗУ МОДЕЛІ АУДИТУ ПОТЕНЦІЙНИХ ЗАГРОЗ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	256
ЧЕРЕП А.В., ВОРОНКОВА В.Г., ЧЕРЕП О.Г. ФОРМУВАННЯ РОЗУМНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	261

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛАЄНСУ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ В.В., ЗАВГОРОДНЯ О.О., ЗАВГОРОДНІЙ К.О. ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ, КОНКУРЕНТНИЙ КОНТЕКСТ ТА КОМПЛАЄНС-ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ З РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	264
ВЕРЕС ШОМОШІ М., КОБЄЛЄВА Т.О., ПЕРЕРВА П.Г. КОМПЛАЄНС-РИЗИКИ В СФЕРІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	270
КОБЄЛЄВА Т.О. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛАЄНС-КОНЦЕПЦІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	275
НАГІ С., КОБЄЛЄВА Т.О., ПЕРЕРВА П.Г. СИСТЕМА КОМПЛАЄНС-БЕЗПЕКИ СТАЛОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	281

АУТСОРСИНГ В ІТ-ПРОЄКТАХ

В.О. КУЛИК

к.т.н., директор департаменту капітального будівництва

ТОВ «ЩЕДРО», м. Дніпро

В.О. ПЕТРЕНКО

д.т.н., проф., в.о. завідувача кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Інституту промислових та бізнес технологій Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

В.К. МЕНЕНКО

студент Київського національного університету технологій та дизайну,
м. Київ

Анотація. В сучасних умовах господарювання швидкими темпами розвиваються інформаційно-комунікаційні технології, відбувається формування компетентних висококваліфікованих фахівців ІТ-сфери. Однією з найбільш успішних бізнес-моделей, які дають можливість добитися конкурентних переваг, є аутсорсинг. Застосування аутсорсингу при управлінні ІТ-проектами відрізняються великою складністю та невизначеністю. Для України аутсорсинг управління проектами — нова послуга, в рамках якої завдання по управлінню проектами замовника реалізуються зовнішньою компанією, яка, спеціалізуючись саме на професійному управлінні проектами, представляє інтереси замовника. Для ефективного розвитку ІТ-аутсорсингу потрібно впровадження інноваційних ІКТ, державна підтримка щодо створення ІТ-кластерів, інноваційних ІТ-продуктів; поліпшення законодавства; перегляд податкової системи, проведення масштабних конференцій і симпозіумів; маркетингова активність. Основними перевагами ІТ-аутсорсингу є скорочення витрат організації на утримання співробітників, швидка реалізація проектів за

рахунок обслуговування фахівцями з високою кваліфікацією та забезпечення конфіденційності внутрішньої інформації організації.

Ключові слова: IT-аутсорсинг, IT-проекти, аутсорсер, ризики, конкурентні переваги, аутсорсинг фахівців, аутсорсинг функцій, бізнес-моделі.

Abstract: In modern business conditions, information and communication technologies are developing at a rapid pace, and competent, highly qualified specialists in the IT field are being formed. One of the most successful business models that provide an opportunity to achieve competitive advantages is outsourcing. The use of outsourcing in the management of IT projects is characterized by great complexity and uncertainty. For Ukraine, project management outsourcing is a new service in which the customer's project management tasks are implemented by an external company that, specializing in professional project management, represents the customer's interests. The effective development of IT outsourcing requires the introduction of innovative ICT, state support for the creation of IT clusters, innovative IT products; improvement of legislation; revision of the tax system, holding of large-scale conferences and symposia; marketing activity. The main advantages of IT outsourcing are the reduction of the organization's costs for maintaining employees, the rapid implementation of projects due to the service of highly qualified specialists, and ensuring the confidentiality of the organization's internal information.

Keywords: IT outsourcing, IT projects, outsourcer, risks, competitive advantages, outsourcing of specialists, outsourcing of functions, business models.

Вступ. В сучасному світі досягають успіху лише ті компанії, які, оптимізуючи операційні витрати при збереженні високої якості товарів і послуг, ведуть бізнес найефективнішим способом. Однією з найбільш успішних бізнес-моделей, які дають можливість добитися конкурентних переваг, є аутсорсинг [1, с. 304]. Аутсорсинг — це передача неосновних функцій підприємства і всіх пов'язаних з ними активів в управління професійному підряднику (аутсорсеру). Реалізація проектів силами компанії не завжди приводить до запланованих керівництвом результатів.

Основна частина. Як зазначають автори [2, с. 4], визначення проєкту для ІТ організацій та розробників програмно-технічних комплексів може бути конкретизовано таким чином: Проєкт – цілеспрямоване, обґрунтоване та сплановане створення або модернізація програмно-технічних засобів, програмних комплексів, технічної та організаційної документації для них, управлінських рішень у рамках матеріальних, фінансових, трудових та інших ресурсів, що виділені для реалізації проєкту.

Поняття «аутсорсинг» походить від англ. «Outside resource using» — «використання зовнішніх ресурсів» і часто перекладається як «кооперація», «субпідряд» і навіть «делегування функцій управління, повноважень і відповідальності в рамках поставлених завдань». Поряд із терміном «аутсорсинг» використовується термін «інсорсинг», який означає орієнтацію на власні сили [1, с. 305].

Основним принципом аутсорсингу є те, що компанія залишає собі тільки те, що вона може зробити краще за інших та передає зовнішньому виконавцю те, що він робить краще за інших.

Як показав досвід, перехід на аутсорсинг займає від 9 до 18 місяців. Звичайно, при прийнятті рішення про аутсорсинг компанії зустрічаються не лише з перспективою вигод, а й з реальними перешкодами. Одним із найбільш істотних недоліків аутсорсингу є реальний ризик витоку інформації при передачі на аутсорсинг одразу декількох важливих функцій з одночасною появою нового конкурента, який використовує досвід і знання компанії, що замовила аутсорсинг. Знизити цей ризик можна, замовивши аутсорсинг різних аспектів бізнесу декільком добросовісним аутсорсерам, які добре зарекомендували себе на ринку. Окрім того, проблеми, що пов'язані з аутсорсингом, — це побоювання менеджменту втратити контроль над кадровою функцією й різниця в трудовому законодавстві (наприклад, німецький трудовий кодекс набагато жорсткіший ніж американський або британський) [1, с. 305].

Найважливішим завданням аутсорсингу є розробка аутсорсингового договору з фіксацією всіх необхідних умов зниження фінансових, людських та інших ризиків, інтеграційною розробкою проектів і технічного завдання, чітким розташуванням контрольних точок проєкту і поетапною оплатою. Одним із ключових моментів при роботі з аутсорсинговими компаніями є укладення договору. Договір може бути:

- одноразовим, тобто послуга надається один раз, і більше необхідності в ній не виникає. Надалі можна повторно звернутися до цього ж виконавця, якщо якість послуги буде задовільною, але це знову-таки буде чергова разова послуга; [1, с. 308]. Наприклад. Установка програмного продукту, проектування локальної мережі, ремонт приміщення проводяться на підставі одноразового договору.

- тривалим, тобто надання послуги припускатиме взаємодію замовника і виконавця протягом певного періоду часу. У такому разі зазвичай робота розбивається на етапи, кожен з яких оформляється окремою угодою. Або, як варіант, оформляється один базовий договір, а закриття кожного етапу супроводжується підписанням окремого акту. Наприклад. Тривалий договір укладається, якщо йдеться не просто про установку програмного продукту, а про впровадження інформаційної системи або певної прогресивної технології .

- змішаного варіанту, коли на тлі постійних партнерських відносин фірма-аутсорсер виконує ще й разові завдання, необхідність в яких виникає час від часу. За домовленістю із замовником аутсорсер може укласти окремий договір на кожну разову роботу або доповнювати базовий додатковими угодами, не змінюючи при цьому предмет договору.

Раніше вважалося, що аутсорсингом можна назвати тільки роботу з інформаційними технологіями (ІТ). ІТ-аутсорсинг є лідером ринку і родоначальником сучасного аутсорсингу [1, с. 308]. Компанії зазвичай починають використання схеми аутсорсингу в першу чергу з ІТ-аутсорсингу, плавно переходячи до решти видів. До переліку видів аутсорсингу, які існують у світовій практиці, очевидно слід додати аутсорсинг управління проєктами.

Іноді аутсорсинг управління проєктами відносять до аутсорсингу у сфері послуг, але зважаючи на особливу роль проєктів для стратегічної переваги організації, доцільно окремо виділити цей вид аутсорсингу.

Аутсорсинг управління проєктами є поширеним і перевіреним підходом середніх і великих компаній до реалізації проєктних завдань у всьому світі. Для України аутсорсинг управління проєктами — нова і унікальна послуга, в рамках якої завдання по управлінню проєктами замовника реалізуються зовнішньою компанією, яка, спеціалізуючись саме на професійному управлінні проєктами, представляє інтереси замовника. Реалізація проєктів силами компанії не завжди приводить до запланованих керівництвом результатів. Основні причини можливих невдач — різке зростання кількості проєктів і нестача власних фахівців, що справді добре вміють управляти проєктами [1, с. 309]. Необхідність передачі функцій по управлінню проєктами на аутсорсинг може бути викликана такими причинами:

- в компанії виникла потреба реалізації одного великого й значущого для компанії проєкту, при цьому впровадження комп'ютерної системи управління проєктами не потрібно, а постановка системи управління проєктом також вимагає додаткового часу;

- вже було ухвалене рішення щодо впровадження проєктно-орієнтованого управління в компанії, але на це потрібно мати додатковий час, протягом якого проєкти будуть реалізовуватися старими методами, які виявлялися малоефективними;

- компанія постійно виконує певний обсяг проєктних робіт, при цьому вона несе занадто високі видатки як на управління проєктами (залучення співробітників компанії із частковим або повним відривом від основної діяльності, або утримування спеціального підрозділу для управління проєктами), так і на вдосконалювання системи управління проєктами (добробку методології, зміна настроювань інформаційної системи, навчання персоналу, задіяного в керуванні проєктами);

- у компанії виникло завдання, пов'язане з розробкою конкретного набору документів по проєкту/програмі, при цьому планується продовжити самостійне управління проєктом/програмою після виконання цих робіт.

Окрім перерахованих причин до аутсорсингу управління проєктами організації звертаються за таких умов: стрімке зростання кількості проєктів при недостатності власного персоналу; неуспішна реалізація або провал проєктів; стратегія передачі непрофільної діяльності на аутсорсинг; стратегічна важливість проєктів (строки, бюджет); впровадження корпоративної системи управління проєктами через аутсорсинг.

Залежно від потреб компанії-замовника й особливостей її проєктної діяльності, виділяються два види аутсорсингових послуг проєктного управління: аутсорсинг фахівців та аутсорсинг функцій.

При аутсорсингу фахівців аутсорсер бере на себе відповідальність за надання необхідної кількості фахівців з необхідними компетенціями замовникові, при цьому замовник самостійно забезпечує їхнє ефективне застосування на завданнях проєкту. Завдяки такому підходу можливо передавати різні функції проєктного управління на аутсорсинг: загальне управління проєктом; аутсорсинг менеджерів проєктів; адміністративне, методичне й технологічне забезпечення проєкту; аутсорсинг фахівців проєктного офісу / адміністрування проєктів.

Даний підхід дозволяє замовникові гнучко коригувати склад робіт, на які залучаються фахівці аутсорсера, перерозподіляючи завдання між фахівцями. Це є перевагою в умовах, коли реальний склад робіт і трудомісткість оцінити складно, тому що часто одні роботи спираються на результати інших.

Аутсорсинг фахівців є кращим вибором для компанії, що вперше передає управління проєктами на аутсорсинг [1, с. 316]. Такий порядок взаємодії може застосовуватися й у випадку, коли налагоджена система управління проєктами ще не вибудована. Результативність робіт при аутсорсингу фахівців залежить не тільки від компетенції найнятих фахівців, а й від того, наскільки ефективно замовник забезпечує її використання.

При аутсорсингу фахівців на етапі укладання договору визначається набір функцій і завдань, які повинні будуть вирішувати фахівці аутсорсера, визначається кількість фахівців, час їхньої роботи й їх компетенція. Замовник виділяє своїх представників, які забезпечують взаємодію консультантів зі співробітниками й службами замовника, координують роботи й, при необхідності, деталізують, уточнюють, коригують склад і/або пріоритети робіт, виконуваних фахівцями аутсорсера. Вартість послуг розраховується, виходячи з реально відпрацьованого часу консультантів, підтвердженого замовником.

Прийняття рішення про використання аутсорсингу є складним комплексним завданням, що зачіпає стратегічні інтереси, тому воно знаходиться в компетенції вищого менеджменту компанії. Згідно з останніми дослідженнями багато проєктів з залученням ІТ-аутсорсингу менш успішні, ніж очікувалося, і бізнес несе значні збитки через погану імплементацію та управління аутсорсингом, що підкреслює складність прийняття рішень та наявність серйозних фінансових ризиків. Для того, щоб переваги від ІТ-аутсорсингу перевищували недоліки, керівництво компаній та їхні менеджери повинні знати та чітко розуміти всі необхідні кроки та ризики перед тим як приймати відповідні рішення [3, с. 47].

Оцінка ризиків повинна стати вирішальним фактором при прийнятті рішення про ІТ-аутсорсинг. Після прийняття такого рішення про передачу функцій управління інформаційними технологіями та ресурсами організації постачальнику аутсорсингових послуг необхідно передбачити витрати на створення і виконання процесів контролю над діями аутсорсингової компанії [4, с. 190] .

ІТ-аутсорсинг – це розробка програмного забезпечення, обробка даних та послуги з роботи з базами даних, послуги з підтримки інформаційних технологій, розробка прикладних програм та їх підтримка, бізнес-аналіз, менеджмент контенту, електронні закупівлі та ринки, охорона підприємств, імплементація пакетів, інтеграція систем, інтеграція прикладних програм

підприємства, аутсорсинг загальної інфраструктури, веб-послуги (підготовка Інтернет-контенту тощо), веб-хостінг тощо [5, с. 50].

При прийнятті управлінського рішення щодо вибору аутсорсера, з врахуванням всієї зібраної інформації важливо визначити оптимальний вид аутсорсингу, притаманний галузі, конкретному підприємству, специфіці продукції, та безумовно, ступінь ризику при співпраці з аутсорсером [6].

Майже третина компаній використовують аутсорсинг не тільки для того, щоб перебудувати певні внутрішні процеси, але й серйозно поліпшити ключові можливості бізнесу. Перед впровадженням такого процесу необхідно проаналізувати переваги та недоліки аутсорсингу.

На думку авторів [7], щоб ретельно вибирати постачальників програмного забезпечення для аутсорсингу, компанії можуть: ретельно оцінювати свої ІТ-проекти з точки зору наявних власних можливостей їх виконання та можливостей залучення ІТ-аутсорсингів для виконання непрофільних та неефективних ІТ-функцій; грамотно вибрати модель взаємодії з найбільш ефективним для даного підприємства ІТ-аутсорсингом; провести поглиблене дослідження потенційних постачальників ІТ-послуг. Всі ці дії допоможуть підприємствам ефективно мінімізувати свої витрати.

Українська галузь ІТ-аутсорсингу продовжує завойовувати позиції на Світовому ринку. І хоча темпи зростання на тлі кращих світових показників нижчі, українські провайдери вже встигли зарекомендувати себе як одні з найбільш соціально відповідальних, а головне – здатних забезпечити безпрецедентний рівень успішності своїх проектів. Швидке зростання ІТ-аутсорсингу пояснюється перспективністю, престижністю та динамічністю ІТ-сфери в Україні [8].

Світовий досвід впровадження аутсорсингу засвідчує, що найголовнішою перевагою цієї форми організації бізнесу є економія витрат на здійснення та підвищення якості «непрофільних» видів діяльності, що особливо привабливо у кризових соціально-економічних умовах. Проте висновок про ефективність

аутсорсингу не є однозначним, тому існує чимало методологічних та прикладних проблем його впровадження у систему управління підприємства.

Висновки: Основними стримуючими чинниками є несприятливий податковий режим для ІТ-сектору; міграція кадрів; недостатня кількість навчальних закладів для отримання якісної освіти, несприятливий інвестиційний клімат для інноваційного розвитку ІТ-сектору. Для ефективного розвитку ІТ-аутсорсингу потрібно впровадження інноваційних ІКТ, державна підтримка щодо створення ІТ-кластерів, інноваційних ІТ-продуктів; поліпшення законодавства; перегляд податкової системи, проведення масштабних конференцій і симпозіумів; маркетингова активність.

Основними перевагами ІТ-аутсорсингу є скорочення витрат організації на утримання співробітників, швидка реалізація проєктів за рахунок обслуговування фахівцями з високою кваліфікацією та забезпечення конфіденційності внутрішньої інформації організації. Управління аутсорсингом – складний та комплексний процес, для успішного виконання якого необхідно проводити ретельний аналіз ризиків, оцінку економічної ефективності, контроль.

Література:

1. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління проєктами. Підручник. За заг. ред. Л.В.Ноздріної. К.: Центр учбової літератури. 2010. 432 с.
2. Основи управління ІТ проєктами: навч. посіб. для студ. спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»/ КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: В. О. Кузьмініх, Р. А. Тараненко. Електронні текстові дані (1 файл:1,998 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 75 с.
3. Луньов Д.Ю., Мартинюк О.А. Прийняття рішення про впровадження ІТ-аутсорсингу та визначення можливих ризиків. URL: scinotes.mgu.od.ua/archive/v33/11.pdf (дата звернення 12.03.2023).

4. Літошенко А. В. Підвищення операційної та функціональної ефективності підприємства завдяки використанню ІТ-аутсорсингу. *Вісник Одеського національного університету*. 2017. Т. 22. Вип. 5. С. 188–191.
5. Садчикова І.В., Хоменко І.О., Горобінська І.В. Сучасні тенденції розвитку аутсорсингу: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Науковий журнал. Серія: Економіка та управління на транспорті*. Вип. 6. 2018. С. 47-56.
6. Зборовська О.М., Дубінський С.В. Оцінка ризиків співпраці з аутсорсером. *Фінанси, учет, банки*. № 1(20). 2014. С. 116-121.
7. Перерва П.Г., Назаренко С.М. Економічне обґрунтування доцільності проведення ІТ-аутсорсингу та вибору аутсорсера. URL: repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/Khpi-Press/54927/3/Ekon_visnyk_2021_18.pdf. (дата звернення 12.03.2023) .
8. Назаренко С.М. Закордонний досвід використання аутсорсингу. *Держава і регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. № 4(121). 2021. С. 23-29.

Наукове видання

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ЗА МАТЕРІАЛАМИ
V Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(23-24 березня 2023 року)
Київ-Дніпро**

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Видавець ТОВ «ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «ЮРСЕРВІС»
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, буд. 39
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 6550 від 20.12.2018